

عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازناتشویی زنان متأهل؛ یک مطالعه کیفی
**Factors Influencing Extramarital Relationship among Married Females:
A qualitative study**

Parisa Ghafoorian- Noroozi

Mohammadjavad Asghari-Ebrahimabad

Mohammad-saeed Abdekhodaei

Seyyed -ali Kimiaei

پریسا غفوریان نوروژی *

محمدجواد اصغری ابراهیم‌آباد **

محمدسعید عبدخدایی ***

سیدعلی کیمیایی ****

Abstract

Marital commitment has always been recognized as one of the fundamental principles of marriage, and extramarital relations have led to irreparable consequences, although the reasons of this issue is not well known. Therefore, this study was aimed to investigate the factors is related to the extra marital relationships of females through a qualitative analysis method. The statistical population consisted 17 women who referred to health centers in Mashhad city. Samples selected via purposive method. The main method of collecting data in the present study was a deep semi-structured qualitative interview, documents and interview. Data were analyzed using qualitative method. After extracting concepts from interviews the content adjusted in to four categories of individual, family, social and religious-beliefs. Each of these categories considered as a effective factor for extra marital relationship of participants. The results of the survey showed that the factors associated with extra marital relationship is explainable in the four categories. According the findings, suggestions presented in the manuscript.

Keywords: females, extramarital relationships, infidelity

چکیده

همواره از تعهد به رابطه زناشویی به‌عنوان یکی از اصول اساسی در ازدواج یاد شده است و روابط فرازناتشویی با آسیب‌های جبران‌ناپذیری همراه بوده است. هر چند دلایل این مسئله چندان شناخته شده نیست. بنابراین، هدف از پژوهش حاضر بررسی عوامل مرتبط با روابط فرازناتشویی زنان به روش تحلیل کیفی بوده است. جامعه آماری شامل ۱۷ نفر از زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر مشهد بودند که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. شیوه اصلی گردآوری داده‌ها در پژوهش حاضر، مصاحبه کیفی عمیق از نوع نیمه ساختاریافته با استفاده از اسناد و مصاحبه بود. داده‌ها با استفاده از روش کیفی بررسی شدند. پس از استخراج مفاهیم از مصاحبه‌ها، محتوای به‌دست‌آمده در چهار گروه طبقه فردی، خانوادگی، اجتماعی و مذهبی تنظیم شد. هر یک از این طبقات به‌منزله یک عامل تأثیرگذار بر روابط فرازناتشویی شرکت‌کنندگان قرار گرفت. بررسی نتایج نشان داد عوامل مرتبط با چهار گروه طبقه‌بندی‌شده از عوامل قابل تبیین است. بر اساس این یافته پیشنهادات لازم در مقاله ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: روابط فرازناتشویی، زنان، خیانت

* دانشجوی دکتری، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد

** نویسنده مسئول: استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد

email: mjasghari@um.ac.ir

*** دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد

**** دانشیار گروه روان‌شناسی مشاوره و تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد

مقدمه

ازدواج یکی از بنیادهای تقریباً جهان‌شمول بشری است و هیچ بنیادی این‌چنین صمیمانه افراد بشر را تحت تأثیر قرار نداده است. خانواده با ازدواج آغاز می‌شود، و ازدواج رابطه‌ای است که شخص با انتخاب، وارد آن می‌شود و تقریباً نیم قرن ادامه دارد. زن و مردی که با هم ازدواج می‌کنند، باید بتوانند خود را با نیم قرن تحولات اجتماعی و رشد و تغییرات متقابل یکدیگر تطبیق دهند. در غیر این صورت، به احتمال زیاد رابطه زناشویی آن‌ها دچار مشکل خواهد شد (سودانی، مهرابی زاده هنرمند و سلطانی، ۱۳۹۱؛ فتحی، اعتمادی، حاتمی و گرجی، ۱۳۹۰)، و آسیب‌ها و مشکلات زیادی به دنبال خواهد داشت. یکی از این مشکلات، رابطه فرازناشویی است (ویزر، وجل، لالاز و ایوانز، ۲۰۱۷). رابطه فرازناشویی موضوعی است که زوج‌درمانگران مرتباً با آن مواجه می‌شوند. این موضوع می‌تواند تجربه گیج‌کننده و دردناکی برای همه آن کسانی باشد که با آن درگیر هستند. افزون بر این، رابطه فرازناشویی یکی از دلایل عمده طلاق و ازهم‌پاشیدگی زندگی زناشویی است (کالب هریس، ۲۰۱۸؛ موهلاتول و همکاران، ۲۰۱۸). رابطه فرازناشویی شامل برقراری ارتباط جنسی، احساسی و عاشقانه یک فرد متأهل با جنس مخالف (فردی غیر از همسر) خارج از چارچوب خانواده است (سواری و طلائی زاده، ۱۳۹۴). این رابطه ممکن است به شکل جنسی و یا عاطفی باشد (جنیفریو، ۲۰۰۹). معمولاً بیش‌تر افراد متقاضی ازدواج، به دنبال تک‌همسری هستند و میزان مخالفت با روابط جنسی فرازناشویی بالاست (بوتوسکا، نواک، ویزفلد، امام اوغلو، ویزفلد و همکاران، ۲۰۱۴). با این وجود، در مطالعه ایندور، پری پالیدی، هیرسچبرگ، بیرون بائوم و دیوتسج (۲۰۱۵) در آمریکا نتایج نشان می‌داد ۲۱ تا ۲۵ درصد مردان و ۱۱ تا ۱۵ درصد زنان در طول زندگی زناشویی خود مرتکب خیانت شده‌اند. در مطالعه دیگری جنیفریو (۲۰۰۹) در ایالات متحده آمریکا گزارش کرده است که ۲۱ تا ۷۰ درصد زنان و ۲۶ تا ۷۵ درصد مردان، حداقل یک مرتبه در طول زندگی زناشویی به روابط فرازناشویی روی آورده‌اند. همچنین کالب هریس (۲۰۱۸) در مقاله خود عنوان می‌کند که ۵۰ تا ۶۵ درصد زوج‌درمانی‌ها مربوط به درمان مسائل مرتبط با رابطه فرازناشویی است. میزان دقیق شیوع رابطه فرازناشویی مشخص نیست. در ایران نیز بر اساس تحقیقات انجام گرفته، وجود چنین روابطی تأیید می‌شود (حسن‌آبادی، مجرد، سلطانی و احمدی، ۱۳۹۰). با این حال، از ابعاد بروز روابط فرازناشویی اطلاعات معتبری در دسترس نیست که احتمالاً به دلیل حساسیت شدید موضوع در ایران می‌باشد. هرچند این حساسیت جنبه جهانی دارد، اما تحت تأثیر فرهنگ و مذهب ممکن است تشدید شود (چویک، ۲۰۱۳). علاوه بر این، نحوه تعریف علل روابط فرازناشویی نیز در برآورد شیوع آن مؤثر است که بررسی آن ضروری به نظر می‌رسد. تنوع عناوین ابزارهای سنجش روابط فرازناشویی (استفاده از واژگان متفاوت در مکتوبات و مستندات مانند؛ روابط خارج از ازدواج، تنوع‌طلبی جنسی و عاطفی، خیانت، روابط فرازناشویی، بی‌وفائی و پیمان‌شکنی، بی‌اخلاقی جنسی و عاطفی) است که موجب می‌شود علل و عوامل دقیق این پدیده شناسایی نشده، و یا به‌طور کامل و یکپارچه مطالعه نشود. عوامل مؤثر در روابط فرازناشویی که در تحقیقات خارج و داخل کشور گزارش شده است، نشان می‌دهد این عوامل به‌طور کلی شامل؛ تعریف متفاوت از ازدواج (ویسمن، گوردون و چاتانو، ۲۰۰۷)، ازدواج در سن بالا، تعریف متفاوت از رابطه جنسی (جهان و همکاران، ۲۰۱۷) و نارضایتی از رابطه جنسی (فینچام و می،

عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازنشویی زنان متأهل؛ یک مطالعه کیفی

(۲۰۱۷)، ازدواج با دلایل اشتباه مانند؛ رهایی از فشار خانواده و جامعه (مالک، نواز، محمود، ریاض، خاور مشتاق و ایجازخان، ۲۰۱۴)، جستجوی قدرت (محمد، ۱۳۹۵)، میل به والد شدن (به علت ناباروری) (جهان و همکاران، ۲۰۱۷)، عدم پیشرفت‌های شغلی، نیاز به تشویق و پیامدهای اقتصادی (کروچ و دیکس، ۲۰۱۶)، نداشتن علایق مشترک و ضعف عزت‌نفس (فتحی، ۱۳۹۲)، فقدان اعتقادات مذهبی (زیویدو و آشر، ۲۰۱۸)، نداشتن تنوع در زندگی (اسمیت، هال و دایگل، ۲۰۱۰)، مشکل در سبک دلبستگی و ارضاء نیاز، ناسازگاری فردی، مشکلات در انگیزه و هیجان، اختلالات شخصیتی (برهانی زاد و عبیدی، ۱۳۹۶)، شبکه‌های اجتماعی (کلایتون، ۲۰۱۴)، خشونت‌های خانگی، دسترسی آسان به فرد سوم و غیره (فتحی، ۱۳۹۲) می‌باشند.

تحقیقات انجام شده در ایران (رجوع شود به؛ فتحی و همکاران، ۱۳۹۲؛ صالح‌آبادی، ۱۳۹۳؛ حمیدی و همکاران، ۱۳۹۳؛ زینلی و اکبری، ۱۳۹۴؛ بامداد، ۱۳۹۴؛ نوایی و آریا، ۱۳۹۴؛ کرمی و همکاران، ۱۳۹۴؛ کمال‌جو و همکاران، ۱۳۹۵؛ شرف‌الدین و صالحی‌زاده، ۱۳۹۵؛ قاسمی و همکاران، ۱۳۹۶؛ اجتهادی و واحدی، ۱۳۹۶) نشان می‌دهد، در شناخت دلایل روابط فرازنشویی عوامل مختلفی را می‌توان برشمرد که با توجه به تفاوت‌های فردی این دلایل یا عوامل، می‌تواند در افراد مختلف و جوامع گوناگون و حتی در زمان‌ها و شرایط مختلف متفاوت باشد. به‌طورکلی، بر اساس مطالعه پیشینه موجود تاکنون می‌توان این عوامل را به اشکال مختلف فردی، خانوادگی و اجتماعی دسته‌بندی کرد. طبق پیشینه موجود در ایران تاکنون عوامل فردی شامل؛ ویژگی‌های شخصیتی و نگرش‌ها (شریفی و همکاران، ۱۳۹۱)، بلوغ جنسی (نوایی و محمدی آریا، ۱۳۹۴)، رضایت جنسی ناکافی یا عدم رضایت‌مندی عاطفی (آقاجان بگلو و مطهرنیا، ۱۳۹۳)، سطح تحصیلات، درآمد و شغل (مومنی و نادری، ۱۳۹۳)، تأثیر اعتقادات مذهبی، شیوه حل نادرست تعارضات (آقاجان بگلو و مطهرنیا، ۱۳۹۳)، عدم تعهد و وفاداری (یوسفی و همکاران، ۱۳۹۵) می‌باشد. عوامل خانوادگی نیز شامل؛ خشونت خانوادگی و سبک تربیتی والدین، نیز وجود تجربه مشابه در والدین (شمیت، گرین، سبیلی و پروتی، ۲۰۱۵)، سبک دلبستگی (راسل، باکر و ناتی، ۲۰۱۳) بوده و در نهایت عوامل اجتماعی شامل؛ بلوغ اجتماعی (نوایی و محمدی آریا، ۱۳۹۴)، پول و قدرت (مونچ، ۲۰۱۵) مدت زمان ازدواج، مهارت‌های ارتباطی ناکافی، تماشای برنامه‌های ماهواره‌ای (آقاجان بگلو و مطهرنیا، ۱۳۹۳)، فرصت خیانت یا جذابیت شخص سوم (شریفی و همکاران، ۱۳۹۱) مورد بررسی قرار گرفته‌اند. جالب است که نگرش مردان و زنان به روابط فرازنشویی نیز نسبتاً متفاوت است. پیرو این مطلب پژوهش‌های زیادی نشان می‌دهد، تفاوت‌های جنسیتی در بروز روابط فرازنشویی و علل مؤثر بر آن وجود دارد و با توجه به نتایج بسیاری از پژوهش‌ها روابط فرازنشویی در میان مردها شایع‌تر است (پژوهی، سیلوا، پرییرا، اولیویرا، سانتانا، رودریگوز و ارانتیس، ۲۰۱۷). به دلیل پژوهش‌های اندک در این حوزه آمار دقیقی از میزان روابط فرازنشویی در ایران در دسترس نیست. با این حال، آمار روابط فرازنشویی در زنان نزدیک به آمار مردان است و در دهه‌های گذشته، روابط فرازنشویی در زنان افزایش یافته است (کمال‌جو و همکاران، ۱۳۹۵). روهر (۲۰۱۰) عنوان می‌کند که به‌ویژه زیر سن ۴۰ سالگی آمار روابط فرازنشویی زنان بسیار به آمار مردان در این زمینه نزدیک می‌گردد. پژوهش‌های انجام شده نشان می‌دهد ۹۰ درصد از زنان به دلیل کمبودهایی در زندگی مشترک به سمت برقراری رابطه

فرازناشویی کشیده می‌شوند (شیردل، ۱۳۸۵؛ شریفی و همکاران، ۱۳۹۱؛ مشکین، ۱۳۹۱؛ صفایی، ۱۳۹۱). در مطالعه‌ای فتحی و همکاران (۱۳۹۲) عوامل سبب‌ساز روابط فرازنشویی زنان را بررسی کرده و به این نتیجه دست یافتند که نارضایتی عاطفی برای زنان به‌عنوان مقوله اصلی و محوری در گرایش به روابط فرازنشویی زنان محسوب می‌شود. اگرچه عوامل مؤثر دیگری نیز وجود دارد (رجوع شود به: شیردل، ۱۳۸۵؛ باس، ۲۰۱۸؛ صفایی، ۱۳۹۱؛ بامداد، ۱۳۹۴)، با این حال راییت (۲۰۰۰) نیز به نتایج مشابهی دست پیدا کرد. به نظر می‌رسد، زنان اغلب سراغ نوعی از رابطه می‌روند که به شکلی شامل احساسات و عواطف نیز باشد. درحالی‌که، مردان بیشتر رابطه جنسی را در اولویت قرار می‌دهند (میلار، ۲۰۱۷). زنانی که رابطه فرازنشویی برقرار می‌کنند تنها ۳۴ درصد از زندگی اصلی خود رضایت دارند، و این در حالی است که این میزان از رضایت در مردان ۵۶ درصد است. بنابراین، زنان بیشتر هنگامی ارتباطات خارج ازدواج برقرار می‌کنند که درگیر یک ارتباط اصلی و اساسی نباشند (و در حقیقت در این ارتباطات موقت به دنبال تشکیل یک رابطه اساسی هستند)، اما مردان بیشتر ممکن است علی‌رغم داشتن یک ارتباط خوب با مخاطب اصلی، سراغ روابط جانبی نیز بروند (کوبریوا و زمیری، ۲۰۱۵). از میان مردانی که عملاً در حال تجربه رابطه فرازنشویی هستند، ۵۷ درصد نسبت به همسر اصلی خود ابراز علاقه کرده‌اند و تنها ۲۷ درصد مردان به مخاطب جانبی خود عشق می‌ورزند. اما زنان دارای تجربه رابطه فرازنشویی بیشتر به دنبال روابط احساسی و عاطفی هستند (اسچیکلفرد، بسل و گوتز، ۲۰۰۸).

با توجه به مطالب فوق به نظر می‌رسد در نظر گرفتن متغیر جنسیت در بررسی رابطه فرازنشویی و ارائه راهکارهای مفید درمانی که البته متضمن شناسایی کامل عوامل مؤثر در بروز آن است، از ضرورت‌های تحقیقات امروزی است. ضمن اینکه شناسایی عوامل مؤثر در بروز رابطه فرازنشویی در زنان معلولی چندعلیتی است. روابط فرازنشویی دارای پیامدهای بسیاری است. از جمله می‌توان به مسائلی نظیر ضرب و شتم، قتل همسر و اقدام به خودکشی اشاره کرد. بررسی پدیده همسرکشی در ۱۵ استان کشورمان نشان می‌دهد ۶۷ درصد آن مربوط به قتل زنانی است که به دلیل برقراری رابطه فرازنشویی و سوءظن توسط همسران خود به قتل رسیده‌اند (فتحی و همکاران، ۱۳۹۲). برای بسیاری از زنانی که دست به برقراری روابط فرازنشویی می‌زنند، متوقف کردن این رفتار سخت‌تر از چیزی است که فکرش را می‌کردند. چراکه دلایل آن‌ها برای روابط جانبی خود پیچیده بوده است (اسچیکلفورد و همکاران، ۲۰۰۸). همچنین، با توجه به خلأهای موجود و اینکه شناخت و بررسی ریشه‌های مشکل و برنامه‌ریزی برای پیشگیری، کاهش و رفع عوامل اثرگذار بر روابط فرازنشویی، جامعه را در راستای ارتقاء سطح سلامت و حفظ نظم و تعادل اجتماعی رهنمون می‌سازد و با توجه به تفاوت‌های جنسیتی در بحث رابطه فرازنشویی، بررسی بیشتر عوامل مؤثر در روابط فرازنشویی جهت تدوین مدل‌های درمانی مؤثر راهگشا می‌باشد. نگاهی جامع به پدیده رابطه فرازنشویی، میزان شیوع، علل و زمینه‌ها و همچنین پیامدهای آن، اهمیت داشته و مورد توجه محققان، سیاست‌گذاران و درمانگران بوده است. در روابط فرازنشویی علاوه بر از دست رفتن رابطه زنانشویی (رجوع شود به: مدرسی، زاهدیان و هاشمی محمدآباد، ۱۳۹۳؛ پنجه بند و عنایت، ۱۳۹۵؛ اقیفی، گرنجر، جوزف، دنس و الدیز، ۲۰۱۵) خانواده و فرزندان نیز درگیر می‌شوند (شمیت و همکاران، ۲۰۱۵). فرهنگ جامعه نیز

عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازنشویی زنان متأهل؛ یک مطالعه کیفی

یکی دیگر از عواملی است که ضرورت انجام مطالعه حاضر را برجسته می‌سازد. علی‌رغم تفاوت‌های فرهنگی که میان جوامع انسانی وجود دارد، مسئله روابط فرازنشویی در اغلب این جوامع مذموم و غیراخلاقی تلقی می‌شود. در کشور ما نیز مذهب و عرف جامعه این مسئله را بسیار ناپسند می‌شمارد و نگاه منفی نسبت به این موضوع دارد؛ زیرا در جامعه ما این مسئله یک امر شخصی یا خصوصی تلقی نمی‌شود و به آبرو و حیثیت اجتماعی افراد گره زده شده است. ضمن این‌که، این مسئله به لحاظ دینی و قانونی نیز برای زنان همواره با ممانعت شدید روبروست، هرچند قوانین برای مردان سهل‌گیرانه‌تر است (اجتهادی و واحدی، ۱۳۹۵). از این رو، روابط فرازنشویی به‌خصوص در زنان اغلب در خفا و به‌صورت پنهانی انجام می‌شود؛ ضمن اینکه قبح این رفتار به‌ویژه در جامعه ایران باعث شده است که آمار و ارقام دقیق و رسمی درباره آن وجود نداشته باشد. لذا ضروری به‌نظر می‌رسد که علل و عوامل روابط فرازنشویی زنان به‌طور همه‌جانبه و در تمامی زمینه‌های موجود مورد مطالعه قرار گیرد. در همین راستا، هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل تأثیرگذار در روابط فرازنشویی زنان متأهل و شناسایی همه‌جانبه این عوامل در مواجهه مناسب با این معضل روان‌شناختی و اجتماعی عصر حاضر است.

روش

پژوهش حاضر یک تحلیل کیفی است که سعی در درک معنا از طریق تقلیل داده‌های کیفی و طبقه‌بندی آن‌ها دارد. این روش، برای به‌دست آوردن نتایج معتبر و پایا، از داده‌های متنی برای ایجاد دانش، بینش جدید، ارائه حقایق و راهنمای عملی برای عملکرد مناسب است (گرین و توروگود، ۲۰۱۸). در این روش، پژوهشگر از به‌کارگیری طبقات از قبل تعیین شده اجتناب می‌ورزد و در اصل، این امکان را فراهم می‌کند که طبقات و نامشان از درون داده‌ها بیرون آید. بنابراین، پژوهشگر بر داده‌ها تمرکز دارد تا بتواند به درک و بینش دست یابد. ابتدا تحلیل داده‌ها با خواندن مکرر متن برای کسب بینش‌های کلی انجام می‌پذیرد. سپس متون، کلمه به کلمه خوانده می‌شود و کدها استخراج می‌شوند. این فرایند به‌طور پیوسته از استخراج کدها تا نام‌گذاری آن‌ها تداوم می‌یابد و سپس، براساس شباهت‌ها و تفاوت‌های موجود، کدها در داخل طبقات قرار می‌گیرند و در پایان، به‌ازای هر مفهوم، شواهدی از متن داده‌ها نقل‌قول می‌شوند (هیس و شانون، ۲۰۰۵).

جامعه آماری، حجم نمونه، روش نمونه‌گیری: جامعه آماری پژوهش حاضر، کلیه زنانی بودند که تجربه حداقل یک بار رابطه فرازنشویی (حقیقی / مجازی) داشته‌اند. شرط ورود این زنان به پژوهش، تأهل، داشتن مدرک تحصیلی حداقل سیکل (صرف‌نظر از شاغل بودن یا نبودن آنان) و سن بین ۱۸ تا ۵۰ سال بود. این زنان درگیر رابطه فرازنشویی بودند و با هدف حل مشکل خود و بازسازی رابطه با همسرشان به مشاور مراجعه کرده بودند. همسران این افراد از روابط زناشویی زوجه مطلع نبودند و رابطه فرازنشویی در این مطالعه به‌عنوان رابطه‌ای (مجازی یا واقعی) تعریف شده بود که منجر به شکل‌گیری درجاتی از صمیمیت عاطفی یا فیزیکی با فردی خارج از رابطه ازدواج شده بود. در این مطالعه تعداد هفده نفر شرکت‌کننده شامل زنان با تجربه روابط فرازنشویی مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر مشهد که در سال ۱۳۹۶ اقدام به تشکیل پرونده سلامت و دریافت

خدمات روان‌شناختی نمودند، گروه نمونه این بخش از تحقیق حاضر بودند که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. شیوه اصلی گردآوری داده‌ها در این تحقیق، مصاحبه بود؛ زیرا گفتمان‌های تفسیری برای همه سنت‌های تفسیری چنان اهمیت دارد که تصور وجود و پیشرفت این سنت‌ها و جریان‌های فکری، بدون روش‌شناسی طراحی شده برای مطالعه شرکت‌کنندگان و گفتارهایشان بسیار دشوار است. سؤال کردن و گوش دادن به دیگران به ما می‌گوید آنان چه می‌دانند و چه احساس و باوری دارند. این فرایند پرسیدن و گوش دادن همان کهن‌الگوی مصاحبه است (مک، مک کوئین، وودسانگ، گست، نامیه، ۲۰۰۵). پژوهشگر در نمونه‌گیری هدفمند در پژوهش کیفی با کسانی مصاحبه می‌کند که تجربه غنی از پدیده مورد بررسی و توانایی و تمایل به بیان روشن آن را دارد. مصاحبه‌ها در پژوهش حاضر به صورت عمیق انجام شدند؛ زیرا این نوع مصاحبه به دلیل انعطاف‌پذیری و عمق بیشتر برای پژوهش کیفی مناسب‌تر است و نیز مصاحبه‌ای که طبق اصول انجام گیرد، اعتبار داده‌های پژوهش را افزایش می‌دهد (گرین و توروگود، ۲۰۱۸). سؤالات مصاحبه به دو بخش عمده تقسیم شدند: ۱) سؤالات مربوط به اطلاعات دموگرافیک، و ۲) سؤالات مربوط به روابط فرازناشویی. لازم به ذکر است که این سؤالات در کل مصاحبه پراکنده بودند و بنا بر شرایط و نحوه پاسخگویی مصاحبه شونده، مورد پرسش قرار می‌گرفتند. معیارهای مقبولیت داده‌ها که همانند روایی و پایایی در داده‌های کمی است، برای ارزیابی داده‌های پژوهشی به کار گرفته شد. به منظور افزایش مقبولیت داده‌ها از روش‌های زیر استفاده شد: ۱) برقراری ارتباط خوب و اختصاص زمان کافی برای مصاحبه، ۲) تلفیق روش‌های گردآوری داده‌ها (مصاحبه، مشاهده و بررسی اسناد موجود). روش جمع‌آوری اطلاعات در این بخش مصاحبه کیفی از نوع نیمه ساختاریافته بود. همچنین داده‌های جمع‌آوری شده از نوع گفتگوهای ضبط شده توسط ضبط صوت و یادداشت‌های میدانی بودند. علی‌رغم این که اطلاعات اولیه دسته‌ای از شرکت‌کنندگان در پرونده سلامت آن‌ها موجود بود. علاوه بر آن چهار سؤال از مصاحبه شونده‌گان پرسیده شد که به قرار زیر بود: ۱- سن، شغل، وضعیت تأهل، مدت زمان تأهل و میزان تحصیلات خود را بگویید. ۲- رابطه فرا-زناشویی را چگونه تجربه کردید و چه شد؟ ۳- چه احساسی درباره این تجربه داشتید و تا چه حد به آن اعتقاد دارید؟ و ۴- علل احتمالی آن از نظر شما چه بود؟

اقدامات لازم جهت ایجاد فضای امن و حس اعتماد صورت گرفت. با استفاده از تکنیک‌های اعتمادسازی و برقراری رابطه حسنه و نیز با جلب اطمینان شرکت‌کنندگان نسبت به رازداری و محرمانه ماندن اطلاعات شخصی آن‌ها، روند جمع‌آوری اطلاعات در ادامه انجام شد.

شیوه تحلیل داده‌ها: با توجه به نتایج پژوهش‌های انجام شده در مورد مزایا و معایب تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار و یا پژوهشگر، تحلیل داده‌ها توسط پژوهشگر به صورت غیر نرم‌افزاری برای تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش انتخاب شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شیوه‌های کدگذاری باز و محوری استفاده گردید. برای این منظور، ابتدا مفهوم‌سازی و همچنین مقوله پردازی انجام گرفت. مفهوم‌سازی از داده‌ها اولین قدم در تجزیه و تحلیل به‌شمار می‌آید. منظور از مفهوم‌سازی و خرد کردن این است که مورد مشاهده‌ای، جمله‌ای یا پاراگرافی، به اجزایی تقسیم شده و به هر کدام از حوادث، ایده‌ها یا رخدادها نامی داده می‌شود. پس از این مرحله، به کشف

عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازنشویی زنان متأهل؛ یک مطالعه کیفی

مقوله‌ها می‌پردازیم تا مفاهیم مشخص شده را در مقوله‌ها قرار دهیم. این گونه طبقه‌بندی مفاهیم را که به نظر می‌رسد به پدیده‌های مشابه ربط پیدا می‌کند، مقوله‌پردازی می‌نامند. شناسایی خصوصیات و ابعاد مقوله‌ها نیز برای ایجاد رابطه بین مقوله‌ها و خرده‌مقوله‌ها، از اهمیت زیادی برخوردار است (لیندلف و تیلور، ۱۳۹۶). در اولین شیوه باید با تجزیه و تحلیل سطر به سطر اولین مشاهده یا مصاحبه آغاز نمود، و به بررسی دقیق عبارت به عبارت و حتی بعضاً کلمه به کلمه پرداخت. در روش دوم لازم است به کدگذاری جمله‌ها و پاراگراف‌ها پرداخت و به دنبال ایده مهمی بود که در جملات و پاراگراف‌های مصاحبه و یادداشت‌های میدانی وجود دارد و نامی به آن اطلاق نمود. در روش سوم، به تجزیه و تحلیل تمام مشاهده یا مصاحبه می‌پردازیم و به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤال خواهیم بود که اینجا چه می‌گذرد؟ آیا بین این مورد با دیگر موارد کدگذاری تفاوت وجود دارد؟. برای پاسخ به این سؤالات لازم است مجدداً به داده‌ها برگشت و آن‌ها را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد (کرسول، ۲۰۰۳). در کدگذاری محوری، داده‌هایی را که در کدگذاری باز خرد شده‌اند، دوباره با ایجاد روابط بین هر مقوله و مقوله‌های فرعی ارتباط ایجاد می‌کنیم. البته در این کدگذاری‌ها نیز داده‌ها با توجه به نظریه به هم مربوط نمی‌شوند. به بیان دیگر، هنوز به توسعه مقوله ادامه می‌دهیم. در کدگذاری محوری، تکیه بر مشخص کردن یک مقوله (پدیده) با در نظر گرفتن شرایطی که به ایجاد آن می‌انجامد، قرار دارد. شرایط عبارت است از زمینه‌ای که مقوله در آن واقع شده است، کنش متقابل که به وسیله آن مقوله اداره و کنترل شده و صورت می‌گیرد، پیامدهای آن راهبردها. در انتها برای کدگذاری انتخابی، مقوله‌ها برای ساختن نظریه ادغام می‌شوند تا ترکیب نهایی مقوله‌ها مشخص شود (عادل مهربان، ۱۳۹۴). در مرحله کدگذاری باز ۵۱ مفهوم اولیه استخراج، و در مرحله بعد در چهار مقوله فردی، خانوادگی، اجتماعی و مذهبی جای گرفت. لازم به ذکر است که در اغلب مصاحبه‌ها، یک فرد به بیش از یک مفهوم اشاره نمود. این مقوله‌های عمده به همراه هر کدام از مفاهیم و زیرمفاهیم در جدول ۱ به نمایش در آمده‌اند.

یافته‌ها

دامنه سنی زنان با تجربه روابط فرازنشویی در پژوهش حاضر بین ۱۸ تا ۵۰ سال در نظر گرفته شد. نتایج حاصل از اطلاعات دموگرافیکی نشان داد، از این میان، ۴۷ درصد بین سنین ۱۸ تا ۲۸ سال، ۴۲ درصد بین سنین ۲۹ تا ۳۹ سال و ۱۱ درصد بین سنین ۴۰ تا ۵۰ سال قرار داشتند و از این میان، گروه سنی ۱۸ تا ۲۸ سال بیشترین میانگین سنی زنان با تجربه روابط فرازنشویی را به خود اختصاص دادند. بیش‌ترین میزان تحصیلات نیز مربوط به سطح تحصیلی دیپلم با ۴۱ درصد، پس از آن ۲۹ درصد لیسانس، ۱۲ درصد سیکل، ۱۲ درصد فوق‌دیپلم و ۶ درصد فوق‌لیسانس بود. ۳۵ درصد افراد مورد مطالعه دارای فرزند نبوده و مابقی یک و یا بیش از یک فرزند داشتند. بیش از ۷۰ درصد از روابط فرازنشویی زنان در ۱ تا ۱۰ سال اول ازدواج آن‌ها اتفاق افتاده، و پس از گذشت ده سال از ازدواج، گرچه برقراری روابط فرازنشویی همچنان به چشم می‌خورد، اما دلایل این رویداد متفاوت از سال‌های ابتدایی ازدواج و میزان آن نیز کم‌تر بوده است. همچنین بیش از ۷۰ درصد از زنان مورد مطالعه خانه‌دار و مابقی یا مشغول به تحصیل و یا شاغل بودند. پس از استخراج مفاهیم از مصاحبه‌ها، طبقات زیر به منزله عوامل تأثیرگذار بر

روابط فرازنشویی زنان به‌دست آمد که هر طبقه به دو حوزه تقسیم گردید؛ یکی مربوط به زن متأهل با تجربه روابط فرازنشویی و بخش دیگر مرتبط با همسر وی تنظیم شد. طبقه اول؛ حوزه فردی؛ مرتبط با فرد (عدم سازگاری و تفاهم - عدم ارضای نیاز به تفریح و سرگرمی - بازیابی صمیمیت - جستجوی قدرت - سبک دلبستگی نایمن - انتقام‌جویی - عدم لذت از روابط جنسی - تنوع‌طلبی و هیجان‌خواهی - تجربه روابط جنسی قبل از ازدواج - ناآگاهی و ضعف مهارت‌های زندگی، بحران میانسالی)، مرتبط با همسر فرد (عدم صداقت - کج‌خلقی - بدبینی - حسادت - کنترل‌گری افراطی - خساست - بی‌تفاوتی - ابتلا به بیماری جسمی سخت یا مزمن - ابتلا به اختلالات روان‌پزشکی - عقیم بودن). طبقه دوم حوزه خانوادگی؛ مرتبط با فرد (محیط متشنج خانه پدری - بی‌سرپرست بودن - خیانت والدین - طلاق والدین - نابوی طلاق)، مرتبط با همسر فرد (بی‌احترامی خانواده همسر - دخالت خانواده همسر - ازدواج مجدد - خیانت همسر - زندگی با خانواده همسر زیر یک سقف). طبقه سوم حوزه اجتماعی؛ مرتبط با فرد (مشکلات مالی - کاربرد نادرست شبکه‌های اجتماعی و رسانه - ازدواج اجباری - دوستی‌های پرخطر - اعتقاد به برابری حقوق اجتماعی - جذابیت شخص سوم - در دسترس بودن شخص سوم) - مرتبط با همسر فرد (بی‌کاری - اختلاف فرهنگی - بی‌مسئولیتی اجتماعی - اعتیاد - معاشرت‌های نامتعارف - عدم جذابیت - اشتغال زیاد در خارج از منزل - شغل نامتعارف) و در نهایت طبقه چهارم؛ حوزه مذهبی؛ مرتبط با فرد (اعتقادات مذهبی ضعیف - نبود یا ضعف احساس گناه، وجدان‌مندی و اخلاق) - مرتبط با همسر فرد (اعتقاد به حقوق مذهبی وابسته به جنس - تعصب و عدم تجانس مذهبی). ارتباط مقولات با یکدیگر در مدل پارادایمی نشان داده شده است. در واقع، قرار گرفتن طبقات اصلی و خرده طبقات در این مدل به روشن شدن ارتباط دائمی اجزای پارادایم کمک می‌کند.

عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازنشویی زنان متأهل؛ یک مطالعه کیفی

جدول ۱. طبقات استخراج یافته از تحلیل دیدگاه‌ها و تجارب زنان با روابط فرازنشویی

طبقات	کدزده مقوله	مقوله	زیر مقوله
زوجیت	زوجیت فرد	عدم سازگاری و تفاهم عدم ارضای نیاز به تفریح و سرگرمی بازنمایی صمیمیت جستجوی قدرت سیک دل بستگی نایمن انتقام‌جویی عدم لذت از روابط جنسی تنوع طلبی و هیجان‌خواهی	اختلاف نظر در زندگی، نداشتن نقطه مشترک، دعوا و مشاجره نداشتن لحظات خوش و سرگرمی، نداشتن زمان کافی برای تفریح و باهم بودن احساس تنهایی، نداشتن احساس خوشبختی عدم احساس قدرت، نداشتن استقلال در زندگی مشترک دل بستگی به فرد دیگر، احساس راحتی و صمیمیت با دیگران انتقام، مقابله به مثل کردن به عنوان پاسخ درست برای بی‌وفایی نداشتن رابطه جنسی لذت‌بخشی تازگی نداشتن روابط جنسی با همسر، جالب بودن روابط جنسی با دیگران، لذت رابطه جنسی با دیگران روابط جنسی لذت‌بخش قبل از ازدواج افزایش اعتماد به نفس با روابط جنسی، احساس توانمندی در کنار دیگران ضعف اعتماد به نفس، خلق افسرده، خودپنداری ضعیف
		تجربه روابط جنسی قبل از ازدواج ناآگاهی و ضعف مهارت‌های زندگی بحران میان‌سالی	دروغ‌گویی و پنهان‌کاری، اعمال مخفیانه پر خاشگیری، رفتارهای نامطلوب با هیجان منفی بدبینی و بی‌اعتمادی، محدودیت در فعالیت‌ها حسود بودن عدم اعتماد، ایجاد محدودیت، اجبار در اعمال و رفتار خساست در خرید و پول خرج کردن، بی‌توجهی به مشکلات مالی، عدم رفع نیاز مالی اعتماد بیش از حد بیماری، مشکلات مربوط به درمان‌ناپذیری بیماری ابتلا به اختلالات روانی، خلقی و شخصیتی ناباروری
خانوادگی	رابطه با همسر	عدم صداقت کج خلقی بدبینی حسادت کنترل‌گری افراطی خساست اعتماد افراطی ابتلا به بیماری جسمی سخت یا مزمن ابتلا به اختلالات روان‌پزشکی عقیم بودن	فرار از محیط متشنج خانواده، بدبینی در خصوص خانواده کانون خانواده عدم تعهد اخلاقی والدین طلاق در خانواده تابو بودن طلاق در خانواده بی‌احترامی خانواده همسر
		محیط متشنج خانه پدری بی‌سرپرست بودن خیانت والدین طلاق والدین تابوی طلاق بی‌احترامی خانواده همسر	دخالت خانواده همسر ازدواج مجدد همسر عدم وفاداری همسر نداشتن زندگی زن‌شویی مستقل، احساس بلاتکلیفی

مشکلات مالی	فشار مالی، استرس مالی، عدم تأمین نیاز مالی	۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲	اجتماعی
کاربرد نادرست شبکه‌های اجتماعی و رسانه	فضای مجازی اجبار در ازدواج		
ازدواج اجباری	حمایت دوستان از ارتباط با دیگری، ابراز علاقه دوستان همسرم به من		
دوستی‌های پرخطر	به من		
اعتقاد به برابری حقوق اجتماعی	داشتن حقوق اجتماعی مساوی زنان و مردان	۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲	اجتماعی
جذابیت شخص سوم	جذابیت ظاهری، خیال‌بافی با فرد دیگر		
محیط شغلی با همکاران غیر هم‌جنس	محیط کاری مردانه، ارتباط نزدیک با جنس مخالف در محیط کاری		
نداشتن شغل، ناتوانی در کار کردن	نداشتن شغل، ناتوانی در کار کردن		
اختلاف فرهنگی	اختلاف فرهنگی	۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲	اجتماعی
بی‌مسئولیتی اجتماعی	تنبلی و بی‌مسئولیتی در پذیرفتن نقش‌های اجتماعی		
اعتیاد	سوء مصرف مواد، الکل و دارو		
معاشرت‌های نامتعارف	معاشرت و رفتار صمیمانه با زنان غریبه، رفتارهای غیرضروری با جنس مخالف		
اشتغال زیاد در خارج از منزل	نداشتن علاقه، نامناسب بودن از نظر ظاهری	۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲	اجتماعی
شغل نامتعارف	اشتغال زیاد و دوری مسیر کار		
اعتقادات مذهبی ضعیف	اعتقادات مذهبی ضعیف		
عدم وجود احساس گناه، وجدان‌مندی و اخلاق	اهمیت ندادن و عدم پشیمانی از ارتباط با دیگران		
اعتقاد به حقوق مذهبی وابسته به جنس	اعتقاد به حقوق مذهبی وابسته به جنس مانند ازدواج مجدد	۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲	اجتماعی
تعصب و عدم تجانس مذهبی	تعصبات و اعتقادات مذهبی افراطی و یکسان نبودن باورهای مذهبی		

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل تأثیرگذار در روابط فرازنشویی زنان متأهل در قالب یک مطالعه کیفی بود. عوامل شناسایی شده در چهار طبقه فردی، خانوادگی، اجتماعی و مذهبی تنظیم شدند. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد در هر چهار طبقه عوامل تأثیرگذار شناسایی شده با روابط فرازنشویی ارتباط قابل توجهی نشان دادند. طبق پژوهش حاضر ۶۵ درصد از افراد مورد مطالعه دارای فرزند بودند. این یافته نشان می‌دهد برخلاف این تصور که داشتن فرزند نوعی سرمایه‌گذاری انسان و پایدارکننده فرد به خانواده‌اش می‌باشد، مانع بی‌وفایی نگردیده است و همچنین نتایج نشان داد بیش از نیمی از خیانت‌ها در ده سال اول زندگی مشترک روی داده‌اند که هر دو این یافته‌ها با نتایج پژوهش فتحی و همکاران (۱۳۹۵) مطابقت می‌کند. بیش‌ترین تأثیر را عوامل فردی بر روابط فرا-زنشویی داشتند؛ چرا که اکثر شرکت‌کنندگان مورد مطالعه حداقل به یک الی دو مورد از عوامل در این طبقه اشاره نمودند. این یافته با پژوهش‌هایی (جنیفریو و همکاران، ۲۰۱۴؛ فتحی و همکاران، ۱۳۹۵؛ بهادری چهرمی و

عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازنشویی زنان متأهل؛ یک مطالعه کیفی

همکاران، ۱۳۹۶) همسو و منطبق می‌باشد. یکی از عوامل فردی تأثیر گذار در ایجاد ارتباط فرازنشویی داشتن رابطه عاطفی و دوستانه قبل از ازدواج با جنس مخالف بود و تعدادی از آن‌ها رابطه جنسی را تجربه کرده بودند. این یافته با نتایج تحقیق دورپی، لایف، اولسن (۲۰۰۷)، کناپ و همکاران (۲۰۱۷) و نژاد کریم و همکاران (۱۳۹۵) همسو است که در آن افرادی که اولین رابطه جنسی‌شان قبل از ازدواج رضایت‌بخش بوده، گرایش بیشتری به داشتن روابط خارج از ازدواج در مراحل بعدی زندگی داشتند. حسادت و ویژگی‌های ظاهری و زیبایی همسر نیز از عوامل فردی دیگر است که در رابطه فرازنشویی زنان تأثیر دارد که به ترتیب منطبق با نتایج پژوهش باس (۲۰۱۷) و عنایت و حاجیان (۱۳۹۴) می‌باشد. تعدادی از زنان مورد مطالعه در پژوهش حاضر به دنبال انتقام‌جویی از همسر خیانت‌کننده، دست به برقراری رابطه فرازنشویی زدند که این یافته نیز با نتایج پژوهش کلمونز (۲۰۱۸) هماهنگ است. انتقام‌جویی زمانی رخ می‌دهد که یکی از زوج‌ها دارای رابطه نامشروع باشد و زوج قربانی برای برانگیختن حس حسادت و انتقام‌جویی از همسرش به رابطه نامشروع روی می‌آورد. این افراد احساس تعهد پایینی جهت حفظ زندگی زنشویی خود گزارش کردند. این نتایج همسو با نتایج پژوهش امرز سامر و همکاران (۲۰۱۰) بود که نشان داد تعهد و ترس از مجازات می‌تواند مانع از ورود فرد به روابط فرازنشویی شود. مطالعات نشان می‌دهد سطوح بالاتر تعهد زنشویی با ابراز عشق بیشتر، درگیری‌ها و اختلافات زنشویی پایین، بخشودگی بالا، تعارض زنشویی پایین و خیانت پایین در ارتباط است (مومنی جاوید و همکاران، ۱۳۹۴). در پژوهش حاضر یکی از عوامل مؤثر بر روابط فرازنشویی زنان، ضعف در مهارت‌های ارتباطی آنان و به دنبال آن احساس تنهایی، درک نشدن و احساس بی‌تفاوتی از سوی همسرانشان بود که آنان را به سمت برقراری روابط با دیگران با تصور این که در روابط خارج از حیطه زنشویی نیازهایشان برآورده می‌شود، سوق می‌داد. این یافته در پژوهش حاضر همسو با نتایج پژوهش عابدی و همکاران (۱۳۹۴) بود که نشان داد آموزش مهارت‌های ارتباطی موجب افزایش رضایت زنشویی می‌شود. اکثریت شرکت‌کنندگان نارضایتی زنشویی را به‌عنوان عاملی مؤثر در برقراری روابط فرازنشویی مطرح نمودند که این یافته همسو با نتایج پژوهش صالح‌آبادی (۱۳۹۳) می‌باشد که به رابطه خطی منفی و معنادار میان رضایت زنشویی و تمایل به برقراری روابط فرازنشویی دست یافته است؛ به این معنا که با افزایش رضایت زنشویی روابط فرازنشویی کاهش می‌یابد. در مطالعه خجسته مهر و همکاران (۱۳۹۳) نیز نتایج نشان می‌داد بین وفاداری و رضایت زنشویی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. همچنین بین رضایت جنسی و روابط فرازنشویی در زنان شرکت‌کننده در پژوهش حاضر رابطه وجود داشت که این یافته نیز همسو با نتایج پژوهش قاسمی و همکاران (۱۳۹۶) بود. خدابخش کولایی و همکاران (۱۳۹۶) نیز در پژوهش خود به وجود ارتباط معنادار بین عملکرد جنسی و روابط فرازنشویی در مردان اشاره کردند. علی‌اکبری دهکردی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهش خود ارتباط عملکرد جنسی و سازگاری زنشویی در زنان متأهل را نیز موردبررسی قرار دادند. نتایج نشان داد عملکرد جنسی در پیش‌بینی سازگاری زنشویی نقش دارد و همان‌طور که پیش‌تر نیز بیان شد، سازگاری زنشویی بالا با روابط فرا-زنشویی پایین مرتبط است (اکرمی، ۱۳۹۳). سبک دلبستگی نیز عامل مؤثر دیگری بود که در طی بررسی‌ها مشاهده گردید. این یافته نیز با نتایج پژوهش رضوانی زاده و همکاران (۱۳۹۵) و هادی و همکاران (۱۳۹۵) همسو

می‌باشد. یکی دیگر از عواملی که این روزها نیز بیش از پیش در بروز رابطه فرازنشویی مورد توجه قرار گرفته و نتایج پژوهش حاضر نیز تأثیر بسزای آن را در روابط فرازنشویی زنان تأیید نمود، تجربه بحران میانسالی در زنان است که منطبق با نتایج پژوهش‌های ویل (۲۰۰۳) و کروی (۲۰۱۷) می‌باشد. عوامل خانوادگی و تربیتی نیز از جمله عوامل مؤثر در بروز روابط فرازنشویی در زنان بود که بسیاری از شرکت‌کنندگان به مسائلی چون دخالت خانواده‌ها، خیانت و طلاق والدین در این راستا اشاره نمودند که همسو با یافته‌های به‌دست آمده از پژوهش کلاتری و همکاران (۱۳۹۰)، بامداد (۱۳۹۴)، فتحی و همکاران (۱۳۹۵) می‌باشد. نتایج نشان داده است که الگوهای ارتباطی در خانواده می‌تواند در رابطه فرازنشویی زنان تأثیر بگذارد که پژوهش کردیچه و عارفی (۱۳۹۶) منطبق با این یافته می‌باشد. همچنین هم‌راستای نتایج پژوهش‌های قبلی، نتایج پژوهش حاضر نیز نقش عوامل اجتماعی و فرهنگی را در بروز روابط فرازنشویی تأیید نمود. نتایج پژوهش صالح‌آبادی (۱۳۹۳) با عنوان بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر روابط فرازنشویی زوجین و نیز نتایج تحقیق اجتهادی و واحدی (۱۳۹۵) با هدف بررسی جامعه‌شناختی پتانسیل خیانت در روابط زنشویی و عوامل مؤثر بر آن، گویای این امر است. در دسترس بودن فرد سوم و نیز اشتغال در محیط کاری که اکثر همکاران در آن جنس مخالف هستند، از دیگر عوامل بود. این یافته نیز با نتایج فتحی و همکاران (۱۳۹۵) و باس (۲۰۱۸) همخوانی دارد. تعدادی از زنان حاضر در پژوهش دارای دوستانی بودند که رابطه فرازنشویی و نامتعارف داشتند. این یافته نیز با نظرات اجتهادی و واحدی (۱۳۹۵) همسو است و معتقد است وجود دوستان نامناسب یا خانواده درگیر در روابط فرازنشویی موجب عادی‌سازی و سوق دادن فرد به تجربه این نوع رابطه و رفتارهای انحرافی می‌گردد. اگر فردی زمان زیادی را صرف گوش دادن به تجارب دیگران در خصوص روابط فرازنشویی کند، احتمال دارد از نگرش منفی وی نسبت به این روابط کاسته شود و احساس کند این رفتار نوعی رفتار بهنجار اجتماعی است و در نتیجه اقدام به برقراری رابطه فرازنشویی نماید. اعتیاد همسر، بیکاری همسر و مشکلات اقتصادی در خانواده، از دیگر عوامل مؤثر در روابط فرازنشویی زنان بودند که این یافته نیز با نتایج پژوهش خرمالی و همکاران (۱۳۹۴)، صالح‌آبادی (۱۳۹۴)، فتحی و همکاران (۱۳۹۵) همخوان است. به‌علاوه، در پژوهش حاضر دیده شد که کاستی‌های اعتقادی و ضعف در باورهای مذهبی افراد با روابط فرازنشویی آنان مرتبط بود. تعداد قابل توجهی از شرکت‌کنندگان بیان داشتند که اگر اعتقادات مذهبی و دینی آن‌ها قوی‌تر بود، شاید هرگز به برقراری روابط فرازنشویی اقدام نمی‌کردند. این نتیجه نیز همسو با نتایج پژوهش خوش‌فر و ایلواری (۱۳۹۴) است که به بررسی رابطه سازگاری زنشویی در زنان متأهل با دینداری پرداختند و به این نتیجه دست یافتند که بین این دو متغیر در زنان متأهل رابطه معنادار وجود دارد؛ به‌طوری‌که، دینداری موجب بهبود سازگاری زنشویی این زنان بوده است. در برخی مطالعات دیگر نیز مذهبی بودن، رابطه‌ای منفی و معنادار با احتمال طلاق و تعارض زنشویی نشان داده است (هراتیان و همکاران، ۱۳۹۴؛ محمدی، ۱۳۹۳). در مطالعه صورت گرفته توسط رضایر میرصالح (۱۳۹۴) نیز مقابله مذهبی در ارتباط بین ایمان به حضور خداوند در رابطه زنشویی و رضایت زنشویی نقش میانجی معنی‌داری ایفا می‌کرد. همچنین تجانس مذهبی بین زوجین نیز جزء عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازنشویی بوده است. زوجینی که هر دو مذهبی بودند، نسبت به زوجینی که فقط یکی از آن‌ها

عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازنشویی زنان متأهل؛ یک مطالعه کیفی

مذهبی است سازگاری زنشویی بیش تر نشان می‌دادند. این یافته با نتایج پژوهش نیوشا و همکاران (۱۳۹۲) و حیرت و همکاران (۱۳۹۳) منطبق است. تعدادی از زنان مورد مطالعه تفاوت میان باورها و نگرش مذهبی خود و همسرانشان را عاملی برای برقراری رابطه فرازنشویی خود می‌دانستند که این نتایج همسو با یافته‌های نلسون و همکاران (۲۰۱۱) است که نشان داد زوج‌هایی که اختلافات مذهبی بیش‌تری دارند، رفتارهای ناسازگارانه بالا و رضایت زنشویی پایین‌تری گزارش نمودند. رسانه و فضای مجازی و فرصت برای خیانت نیز از دیگر عوامل مشاهده شدن مؤثر در بروز روابط فرازنشویی زنان متأهل بود که یافته‌های به‌دست آمده با نتایج حاصل از پژوهش عجم (۱۳۹۵)، خجسته مهر (۱۳۹۳)، افشانی و همکاران (۱۳۹۶)، فرون و همکاران (۲۰۱۷)، فتحی و همکاران (۱۳۹۵)، صالح‌آبادی (۱۳۹۳)، فرون و همکاران (۲۰۱۷) همسو و منطبق می‌باشد. در واقع به نظر می‌رسد شبکه‌های اجتماعی از طریق فراهم کردن حمایت اجتماعی برای کسانی که حمایت خانوادگی کافی ندارند، می‌توانند راهی ساده برای ایجاد ارتباط خارج ازدواج ایجاد کنند (کریمی-ربانی و مومنی، ۱۳۹۴). از دیگر عواملی که نتایج پژوهش حاضر نشان داد در بروز رابطه فرازنشویی زنان تأثیر دارد و پژوهش‌ها کمتر به بررسی ارتباط آن‌ها با رابطه فرازنشویی پرداخته‌اند، می‌توان به معاشرت‌های نامتعارف، اشتغال زیاد همسر در خارج از منزل، عدم وجود احساس گناه، وجدان‌مندی و اخلاق، ازدواج اجباری، جذابیت شخص سوم، ازدواج مجدد، زندگی با خانواده همسر، اعتماد افراطی همسر، کج‌خلقی همسر، ابتلا به بیماری‌های جسمی سخت یا مزمن و اختلالات روان‌پزشکی همسر، وجود تابوی طلاق در خانواده، بی‌سرپرست بودن و بی‌احترامی خانواده همسر اشاره نمود.

نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر، عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازنشویی زنان مورد تحت مطالعه کیفی قرار گرفت. با توجه به یافته‌های به‌دست‌آمده درمی‌یابیم، در صورتی که شوهر وظایف خود را نسبت به همسر به‌درستی ایفا نکند و کمبودهای فرد، توسط شخص دیگری برای زن جبران شود، احتمال گرایش به روابط فرازنشویی افزایش می‌یابد. از طرفی، چنانچه شخص نگرش منفی به برقراری روابط فرازنشویی نداشته باشد، با وجود تأهل، رابطه فرازنشویی را مجاز شمرده و به آن اقدام می‌ورزد. از طرفی از نظر برخی زنان ایجاد ارتباط در حد عاطفی مشکل ساز نیست و به دلیل قید و بندها و اعتقادات مذهبی یا ارزش‌های فرهنگی اجتماعی، رابطه فرازنشویی خود را در محدوده ارتباط عاطفی حفظ می‌کنند. با این‌حال، با بررسی مطالب جمع‌آوری‌شده می‌توان دریافت زنان بیش‌تر به‌منظور ارضای نیازهای عاطفی، رفتارها و روابط خارج از محدوده زنشویی انجام می‌دهند. همچنین ضعف مهارت‌های زندگی و پایین بودن سطح تحمل و قدرت سازگاری موجب افزایش تعارضات در رابطه می‌شود، عامل دیگری که این زنان را نسبت به برقراری رابطه فرازنشویی برمی‌انگیزد. عوامل خانوادگی و تربیتی نظیر خیانت والدین و یا عادی شدن این نوع روابط است. عوامل فرهنگی و اجتماعی مانند بیکاری، فقر، تأمین نبودن زنان متأهل توسط همسرانشان می‌تواند دلیل دیگری بر این امر باشد. ضعف اعتقادات مذهبی و عدم تجانس زن و شوهر در تمامی زمینه‌های فردی، خانوادگی، فرهنگی و مذهبی به‌طورکلی، می‌تواند دلیل بر اقدام به رابطه فرازنشویی در زنان

متأهل به شمار آید. با توجه به این‌که پیامدهای برقراری روابط فرازنشویی در صورت متوجه شدن همسر و اطرافیان، شامل از بین رفتن اعتماد میان زوجین، ریختن آبروی فرد، پیامدهای قانونی و عرفی، و در نهایت قطع یا کم شدن روابط خانوادگی فرد می‌شود، پرداختن به این موضوع از اهمیت بالایی برخوردار است. به دلیل عواقب وخیم این نوع روابط، انواع اختلالات و مشکلات سلامت در کمین این افراد است. این مطالعه با محدودیت‌هایی همراه بود از جمله این‌که، تنها شامل زنان می‌شد. عوامل مؤثر بر روابط فرازنشویی در مردان می‌تواند متفاوت بوده و نیز بررسی آن، نتایج متفاوتی به دنبال داشته باشد. همچنین شرایط ورود به پژوهش‌های بعدی می‌تواند منعطف‌تر از پژوهش حاضر باشد. پیشنهاد می‌شود جهت کاهش و جلوگیری از گرایش زنان به روابط فرازنشویی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی جهت حل تعارضات زنشویی و افزایش رضایت بیشتر از زندگی مشترک بر اساس عوامل مؤثر بر روابط فرازنشویی شناسایی شده تشکیل شود.

References

- Abedi, A., Movallali, G., Rostami, M., Soltani, PR., & Dadkhah, A. (2015). The effect of a life skills training program component Enrich marital satisfaction of Iranian Deaf Women. *Journal of Applied Psychological Research*. 6(3), 115-131. (Persian).
- Adel-Mehraban, M. (2015). A review of qualitative content analysis and its application in research. Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan. (Persian).
- Afifi, T. D., Granger, D. A., Joseph, A., Denes, A., & Aldeis, D. (2015). The influence of divorce and parents' communication skills on adolescents' and young adults' stress reactivity and recovery. *Communication Research*, 42(7), 1009-1042.
- Afshani, A., Medahi, J., Karimi M., Yazdan, M., & Sharafabadi, MR. (2017). The role of virtual social networks in extramarital relationships (with emphasis on mobile virtual networks). *Social Studies Quarterly*. 4 (50), 135-158. (Persian).
- Aghajohn-Buglou, S., & Motaharnia, S. (2014). Study of the causes of betrayal of couples in Bushehr city. First International Congress of Religious Culture and Thought. Tehran, Iran. (Persian).
- Ajam, AA. (2016). The Effect of Direct and Indirect Satellite Education on Marital Conflict and Attitudes toward Marital Infidelity. *Journal in Islamic Studies and Psychology*. 10 (18), 125-146. (Persian).
- Akrami, N. (2014). The predictive role of sexual satisfaction and violence between couples with attitudes towards betraying women and men. First National Conference on Educational Sciences and Psychology. Marvdasht, Iran. (Persian).
- Albertsen, P. C. (2005). The Changing Nature of Women's Sexual Health Concerns

- through the Midlife Years. *The Journal of urology*, 174(5), 1969 .
- Aliakbari-Dehkordi, M., JidariNasab, L., &Kigghbadi, S. (2013). Relationship of sexual function with marital adjustment in married women. *Journal of Shahed University Faculty of Science and Technology*. 2 (8), 87 - 98.(Persian).
- Bahadori-Jahromi, S., & Payan, S., & Dashbozorgi, Z. (2017). Prediction of interpersonal relationships among nurses based on ethical intelligence and some of the underlying factors. *Journal of Medical Ethics*. 11 (41), 57-67.(Persian).
- Bahreini, Y. (2017). *Comparison of the Intolerance and tendency to betrayal and use of social networks in traditional and modern marriages of Bushehr city*. Master's dissertation of family counseling at Islamic Azad University, Marvdasht Branch.(Persian).
- Bamdad, S. (2015). *The prediction of marital relations between men and women in Shahin-Shahr city based on New-personality trait and their demographic factors*. Master's dissertation in counselling. Islamic Azad University, Khomeini Shahr Branch, Iran.(Persian).
- Borhanizad S., & Abdi, R. (2017). The role of the character's dark triangle dimensions in predicting the intimacy and attitudes of couples applying for divorce. *Quarterly journal of thought and behavior*. 11 (45), 17-26.(Persian).
- Buss, D. (2018). Sexual And Emotional Infidelity: Evolved Gender Differences In Jealousy Prove Robust And Replicable. *Sage Publication*. 13(2), 155-160.
- Butovskaya, M. L., Nowak, N. T., Weisfeld, G. E., Imamoğlu, O., Weisfeld, C. C., & Shen, J. (2014). Attractiveness and spousal infidelity as predictors of sexual fulfillment without the marriage partner in couples from five cultures. *Human Ethology Bulletin*, 29(1), 18-38.
- Harris C. (2018). *Characteristics of Emotional and Physical Marital Infidelity That Predict Divorce*, Doctoral dissertation, Alliant International University. USA.
- Chuick, C. D. (2013). *Gender and infidelity: a study of the relationship between conformity to masculine norms and extra relational involvement*. Master Dissertation, Iowa, IA: University of Iowa .
- Clayton, R. B. (2014). The third wheel: The impact of Twitter use on relationship infidelity and divorce. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 17(7), 425-430.
- Clemmons, BW. (2018). *Do Men and Women Experience Forgiveness Differently in Response to Various Types of Infidelity?* Doctorate dissertation, Grand Canyon University. Phoenix Arizona.
- Corbin, J. Strauss, A. (2008). *Basics of Qualitative Research, Third Edition*. London: Sage Publications .

- Creswell, J. W. (2003). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. (Second ed.), Thousand Oaks, CA: Sage .
- Creswell, JW. (2005). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among Five Tradition*, Thousand Oaks. CA: Sage publication.
- Crouch, E., & Dickes, L. (2016). Economic repercussions of marital infidelity. *International journal of sociology and social policy*, 36(1/2), 53-65 .
- Crowley, JE. (2017). Gray Divorce: Explaining Midlife Marital Splits. *Journal of Women and Aging*, 10(1), 1-24.
- Dupree, W. J., White, M. B., Olsen, C. S., & Lafleur, C. T. (2007). Infidelity treatment patterns: A practice-based evidence approach. *The American Journal of Family Therapy*, 35(4), 327-341.
- Ein-Dor, T., Perry-Paldi, A., Hirschberger, G., Birnbaum, G. E., & Deutsch, D. (2015). Coping with mate poaching Gender differences in detection of infidelity-related threats. *Evolution and Human Behavior*, 36(1), 17-24.
- Ejtehadi, M., &Vahedi, G. (2016). Sociological study of the potential of betrayal in marital relations and its factors. *Journal of Sociology of Iran*. 17 (4), 138 - 105.(Persian).
- Emmers-Sommer, TM. Warber. K & Halford, J. (2010). Reasons for (None) Engagement in Infidelity. *Marriage & Family Review*, 46, 420-444.
- Enayat, H., & Hajian, B. (2015). Relative Factors Affecting Non-Treachery of Spouse Investigating Married Men and Women in Isfahan. *Applied Sociology*.26 (4), 69-86.(Persian).
- Fathi, E., Etemadi, A., Hatami, A., & Gorji, Z. (2011). The relationship between attachment styles, marital commitment, and marital satisfaction among married students of Allame Tabatabai University. *Woman and family researches*.5 (1), 62-80.(Persian).
- Fathi, M., Fekriazad, H., Ghaffari, G., & Bulhardi, J. (2013). Factors of betray in women married. *Social welfare quarterly*. 13 (51): 109-113.(Persian).
- Fathi, M., Parvin, S., &Javadian, SR. (2016). Comparison of the causes of marital males and females in marriage: a qualitative study. *Journal of Qualitative Research in Health Sciences*, 5 (4), 401-418.(Persian).
- Ferron, A., Lussier, Y., Sabourin, S., & Brassard, A. (2016). The Role of Internet Pornography Use and Cyber Infidelity in the Associations between Personality, Attachment, and Couple and Sexual Satisfaction. *Social Networking*, 6(01), 1.
- Fincham, F. D., & May, R. W. (2017). Infidelity in romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 13, 70-74.

- Ghasemi, B., Ranjbar, Y., & Sharifi, G. (2017). The role of sexual function and experiencing emotional failure in couples' tendency to marital relationships. *Quarterly Journal of Psychology*, 6 (1), 46-68.
- Green, Judith; Thorogood, Nicki. (2018). *Qualitative Methods for Health Research*. Fourth Edition Sage Publications Ltd. London .
- Hadi, S., Eskandari, H., Sohrabi, F., Motamedi, A., & Farrokhi, N. (2016). Structural model of prediction of marital commitment based on attachment styles and self-control mediators and early maladaptive schemas in people with emotional extramarital relationships. *Quarterly Journal of Counseling and Psychotherapy*, 7 (28), 33-60.(Persian).
- Haratian, AA. Jonbozorghi, M., AghahHarris, K. (2015). Relationship between religious adherence and marital conflict and their differences among couples. *Women's and Family Islamic Researches*, 2 (5), 101-117.(Persian).
- Hassanabadi, H., Mojarad, S., Soltani, A., & Ahmadi, A. (2014). The role of couple's lifestyle dimensions in predicting marital adjustment. *Quarterly journal of women and society*. 5 (2), 145-158.(Persian).
- Hsieh, H. F., & Shannon, S. E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative health research*, 15(9), 1277-1288.
- Jahan, Y., Chowdhury, A. S., Rahman, S. A., Chowdhury, S., Khair, Z., Huq, K. E., & Rahman, M. M. (2017). Factors involving extramarital affairs among married adults in Bangladesh. *International Journal of Community Medicine and Public Health*, 4(5), 1379-1386.
- Jeanfreau, Michelle M; Jurish, Anthony P; Mong, Michael D. (2014). Risk Factors Associated With Women's Marital Infidelity. *Contemporary Family Therapy Journal*. 36(3), 327-332.
- Jeanfreau, MM. (2009). *A qualitative study investigating the decision-making process of women's participation in marital infidelity*. Doctoral thesis, Kansas State University.
- Kalantari A., Roshanfekar P., & Javaheri J. (2011). Three Decades of Researches about Divorce Causes in Iran: A Review. *Women's Strategic Study*, 14(53), 120-162 .
- Kamaljo, A., Narimani, M., & Abolghasemi, A. (2016). Prediction of inter-marital relationships based on spiritual intelligence, ethical hash, marital satisfaction, and the use of social virtual styles with the role of gender moderation. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 6 (2), 39-67.(Persian).
- Karami, J., Zaki, A., Mohammadi, O., & Honar, S. (2015). The role of psychosocial factors in predicting attitudes toward marital non-marital relationships and

- providing a model based on related factors. *Social and psychological studies of women*, 4 (44), 129-152.(Persian).
- Karmi-Rabani, M., & Momeni F.(2015).The relationship between social supports with the use of social networks among university students. *Journal of Applied Psychological Research*, 6(4), 175-188.(Persian).
- Kaveh, S. (2008). *Spouses, debauchery, and betrayal*. Tehran: Sokhan Publications.(Persian).
- Khoabakhshi-Kulaye, A., Bahrami, S., Rastak, H., & Akhlime, M.(2016). Assessing the quality of love and sexual satisfaction in men with a history of covenant and non-covenant. *Social Work Quarterly*. 5 (4), 5 -12.(Persian).
- Khojasteh-Mehr R., Ghanbari Z., & Taghipour, M. (2015). The Study of the Direct and Indirect Effect of Relational Ethics on Depression and Sexual Dysfunction Mediation with Marital Satisfaction and Level of Communication. *Journal of Applied Psychological Research*, 5(4), 157-170.(Persian).
- Khormali, B., Rahimian, A., Hashemi, G., & Rahmani, M. (2015). The causes of drug abuse among who betray marital life and single young people who have many illegitimate relationships. *Management Confernces and Humanities*. UAE, Dubai.(Persian).
- Khoshfar, G., & Ilwari, M. (2015). The Relationship Between Religion and Marital Adaptation (Case Study: Married Women Residing in Gorgan), *Journal of Social Sciences*, 22 (68), 193-227.(Persian).
- Knop, K., Scott, Sh., Galena L.R., Howard, K.R., Scott, J.M., & Stanley M. (2017). Once a Cheater Always a Cheater? Serial Infidelity across Subsequent Relationships. *Archive of Sexual Behavior*, 46 (8), 2301-2311 .
- Kordbache S., & Arefi, M.(2017). The role of quality of sex in the prediction of marital betrayal in Isfahan women. International Congress on Mental Health and Cognitive Science. Tehran Iran.(Persian).
- Lindelph, TR., & Taylor, BC. (2017). *Qualitative Research Methods in Social Science*. Translation by Abdullah Ghuan. Tehran. Third edition. Hamshahri publishing house.(Persian).
- Mack, N., Woodsong, C., Macqueen, KM., Guest, G., & Namey, E. (2005). *Qualitative Research Methods (A Data Collector's Field Guide)*. Family Health International Publications. North Carolina. USA.
- Malik, N., Nawaz, Y., Mehmood, B., Riaz, F., Mushtaq, S. K., & Ijaz Khan, M. (2014). Causes and consequences of extra-marital relations in married women: a case study of Darulaman Sargodha. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 5(23), 20-44.

- Meshkin, Z. (2012). *The causal actions of the women's chastity of Prison in Shiraz from 2006 to 2011*. Master's dissertation, Criminalization and Criminology, Faculty of Electronic Education.(Persian).
- Millar, B. (2017). Behavioral Reactions to Emotional and Sexual Infidelity: Mate Abandonment versus Mate Retention. *Evolutionary Behavioral Science Journal*, 11(4), 336-340.
- Modarresi, F., Zahedian, SH., & MohammadAbad, N. (2014). The degree of marital adjustment and quality of love in divorce applicants has a history of marital infidelity and no history of marital infidelity. *Armaghan Danesh Magazine. Yasouj University of Medical Sciences*. 19 (84), 81 -92.(Persian).
- Mohammadi, B (2016). *Structure in the Family (Identifying Types of Power Structure in Iranian Families)*. Institute of Humanities and Cultural Studies. Tehran. First Edition. Tafriidi publishing house.(Persian).
- Mohammadi, B., Zahrakar, K., Davarnia, R., & Shakremi, M. (2014). Investigating the role of religiosity and its dimensions in predicting marital commitment of employees of the North Khorasan Welfare Organization. *Journal of Religion and Health*, 2 (1), 15-23.(Persian).
- Mohatlatlole, NE, Sithole, S., & Shirindi, ML. (2018). Factors Contributing To Divorce among Young Couples in Lebowakgomo. *Social Work Journal*, 54 (2), 43- 59.
- Momeni J., Mehrravar, N., & Novandgani, Z. (2014). *Extramarital Relations (Causes, Consequences, Theory, and Treatment)*. Tehran: Shabahang Publication.(Persian).
- Momeni J., Sa'idifard, T., Vahidnia, N., & Ahmadi, K. (2016). The role of premarital social relationships in emotional problems after marriage. *Journal of Research Center for Social Factors Affecting Health* 3 (4) 226-229.(Persian).
- Munsch, C. L. (2015). Her support, his support: Money, masculinity, and marital infidelity. *American Sociological Review*, 80(3), 469-495.
- Navaei, J., & Mohammadi, A.A. (2015). Association between the early Maladaptive Schemes and Extra Marital Relationship among Married People. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*. 3 (4), 18-27
- Nejadkarim, E., & Mohammadi, AA. (2015). Investigating the Relationship between Early Maladaptive Schemata and Justifying Extramarital Relationships among Married People. *Psychiatric Nursing Journal*, 3 (4), 17 - 28.(Persian).
- Nelson, J. A., Kirk, A. M., Ane, P., & Serres, S. A. (2011). Religious and spiritual values and moral commitment in marriage: Untapped resources in couples counseling? *Counseling and Values*, 55(2), 228-246 .

- Niosha, B., Arafat, B., & Salehi, M. (2013). Relationship between religious orientation and intimacy with the marital status of married students of Saveh University of Science and Research. *Quarterly Journal of Educational Management Research*, 5 (2), 15-26. (Persian).
- Panjehband, SY. & Enayat, H. (2016). The process of forming an inter-marital relationship from the perspective of men. *Quarterly journal of Armaghan Danesh*. 21 (8), 830-845. (Persian).
- Pazhoohi, F., Silva, C., Pereira, L., Oliveira, M., Santana, P., Rodrigues, R., & Arantes, J. (2017). Is Imagination of the Infidelity More Painful than Actual Infidelity? *Current Psychology*, 4, 1-7.
- Rezapour-Mirsaleh, Y. (2015). The Relationship between Belief in Manifestation of God in Marital Life and Marital Satisfaction: Investigate the Role of Religious Coping as a Mediator. *Journal of Applied Psychological Research*. 6(1):173-192. (Persian).
- RezvaniZadeh, A., & Slaonoli, E. (2016). The prediction of marital relationships on attachment styles, self-esteem and level of narcissism among married students. *Journal of Advanced Progress in Behavioral Sciences*, 1 (2), 5-14. (Persian).
- Russell, V. M., Baker, L. R., & McNulty, J. K. (2013). Attachment insecurity and infidelity in marriage: Do studies of dating relationships really inform us about marriage? *Journal of Family Psychology*, 27(2), 242.
- Safaye, M (2012). Investigating factors affecting the tendency of married women to intermarriage relations and the role of personality traits as mediators. Master's Counseling and Guidance, Thesis for Al-Zahra University's. Tehran. (Persian).
- Saleh- Abadi, L. (2014). *Investigating the Social Factors Affecting Matrimonial Relationships of Couples Referring to Counseling Centers in Tehran*. Master's dissertation on women's studies. Al-Zahra University, Tehran, Iran. (Persian).
- Savari, K., & Talayizadeh, N. (2015). A Comparative Study of Marital Infidelity and Emotional Intelligence (EQ), in Divorced and Normal Married Couples of Ahwaz. *Clinical Psychology*, 1(2): 67-82. (Persian).
- Shackelford, T. K., Besser, A., & Goetz, A. T. (2008). Personality, marital satisfaction, and probability of marital infidelity. *Individual Differences Research*, 6(1), 10-15.
- Sharaf al-Din, H., & Salehizadeh, A. (2016). The Fields of Matrimonial Relations in Iran; Case Study of Tehran City. *Social Cultural Knowledge Quarterly*, 7 (3), 117-138. (Persian).
- Sharifi, M, Haji, M., & Nejat, F (2012). Relationship between love schemas and justification of marriage relations in married women in Isfahan. *Journal of*

عوامل تأثیرگذار بر روابط فرازناشویی زنان متأهل؛ یک مطالعه کیفی

- Research in Behavioral Sciences*, 10 (6): 526-534.(Persian).
- Shirdel, M. (2006). Factors of tendency of women and men married to illegitimate sexual relationship. *Journal of Social Welfare Research*, 6 (22), 133-148.(Persian).
- Smith, C., Hall, R., & Daigle, J. (2010). Monotony in monogamy: a study of married individuals seeking to have an extramarital. *American Journal of Psychological Research*, 6(1), 97-102.
- Sudani, M., Karimi, J., Mehrabizadeh AM., & Nisi, AK. (2012). Effectiveness of Emotionally Focused Couple Therapy on Marital Commitment and Couple Burnout in Infertile Couples. *Journal of Education Community Health*. 4 (3), 26-37.(Persian).
- Weil, S. M. (2003). The extramarital affair: A language of yearning and loss. *Clinical Social Work Journal*, 31(1), 51-62.
- Weiser, D. A., Weigel, D. J., Lalasz, C. B., & Evans, W. P. (2017). Family background and propensity to engage in infidelity. *Journal of Family Issues*, 38(15), 2083-2101.
- Whisman, M. A., Gordon, K. C., & Chatav, Y. (2007). Predicting sexual infidelity in a population-based sample of married individuals. *Journal of Family Psychology*, 21(2), 320.
- Yousefi, N., Karimipour, B., & Almani, A. (2016). A Survey on Religious Belief Model, Conflict Resolution Styles, and Marital Engagement with Attitude toward Marital Infidelity. *Two Practical Advice Papers*, 6 (1), 47-64.(Persian).
- Zivido, I., Lubin, O. B. H., & Asher, S. (2018). "I Swear I Will Never Betray You": Factors Reported by Spouses as Helping Them Resist Extramarital Sex in Relation to Gender, Marriage Length, and Religiosity. *The Journal of Sex Research*, 55(2), 236-251.